

16.10.2025

Dnro 1183/03.04.04.04.16/2024

Asia Asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskeva valitus

Valittaja Pyhän Liiketila Oy
Edustajanaan hallituksen puheenjohtaja Keijo Kaakkurivaara

Päätös, josta valitetaan**Pelkosenniemen kunnanvaltuusto 14.6.2024 § 45**

Valtuusto on hyväksynyt Pyhätunturin osa-alueen 1 Kultakeron alueen korttelia 397 koskevan asemakaavan muutoksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valituksen kohteena oleva päätös on lainvastaisena kumottava. Toissijaisesti asia on palautettava kunnanhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

Asemakaava ei perustu maankäyttö- ja rakennuslain 54 a §:n mukaiseen pohjakarttaan. Käytetystä pohjakartasta puuttuvat asemakaava-alueelle rakennettu lampi, avohakkuualue ja ojitukset. Kunnan kaavoitusviranomainen on hyväksynyt asemakaavan pohjakartan, vaikka kartta ei kuvaa kaavoitettavaa aluetta.

Hyväksytty asemakaava ei perustu riittäviin selvityksiin. Asemakaava on maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n vastainen.

Asemakaavassa ei ole otettu huomioon yleiskaavassa esitettyjä pohjavesialueita ja niiden suojelua. Koska asemakaava poikkeaa yleiskaavasta, yleiskaavaa olisi pitänyt muuttaa ennen asemakaavan laatimista. Rakennushankkeessa suunnitellaan kaivamista pohjaveden pinnan alapuolelta, mutta pohjavesivaikutuksia ja pohjavesialueen rajan sijaintia ei ole selvitetty. Kaavassa ei ole myöskään pohjaveden suojelemiseksi määritelty rakentamisen tarpeellista etäisyyttä pohjaveteen. Pohjavesi on ympäristönsuojelulain mukaisesti suojeltua myös pohjavesialueen ulkopuolella.

Kysymyksessä oleva asemakaava-alue on kokonaisuudessaan avosuota. Suolle rakentaminen on kestämatöntä, eikä asemakaavan laatimisen yhteydessä ole arvioitu kaavan vesistö- ja luontovaikutuksia. Rakentamispaikan soveltuvuus ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n mukaisesti asemakaavassa. Tässä tapauksessa rakentamiskelpoisuusselvitystä ei ole tehty. Rakennusluvan yhteydessä esitetty perustamistapaselvitys ei korvaa kaavan yhteydessä laadittuja selvityksiä. Kun rakentamiskelpoisuusselvitystä ei ole tehty, rakennusalueen raja on piirretty rakentamiskelvottomalle alueelle. Osa-alueella koskevan rajamerkin puuttuessa koko kortteli on osoitettu rakennusalueeksi, mutta kaavassa ei ole kuitenkaan arvioitu rakentamisen vaikutuksia kaava-alueella olevaan lampeen.

Kaavaa laadittaessa ei ole tehty meluselvitystä, joka ohjaisi rakentamista melualueen ulkopuolelle.

Hyväksytyssä asemakaavassa ei ole turvattu tontin rakentamattomien osien säilymistä luonnontilaisena, vaan kaavan toteuttaminen hävittää alueen puuston. Asemakaavassa ei siten ole otettu huomioon ilmastonmuutosta ja kestävästä rakentamisesta.

Kunta on käyttänyt kaavoitusmonopoliaan väärin yhden yrityksen toimintaedellytysten luomiseksi, eikä se ole edes pyrkinyt ottamaan huomioon asiassa annettuja mielipiteitä ja lausuntoja. Kunta on lisäksi toiminut virheellisesti myöntäessään kaava-alueelle luvan puiden kaatamiseen.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kunnanhallitus on antamassaan lausunnossa esittänyt valituksen hylkäämistä perusteettomana. Kunnanhallituksen lausunnon on valmistellut kaavanlaatija.

Valittaja on antamassaan vastaselityksessä vaatinut kaavanlaatijan laatiman lausunnon hylkäämistä, koska kaavanlaatija ei ole asiassa asianosainen. Valittaja on vastaselityksessään esittänyt uusina valitusperusteina seuraavaa:

- Kaavassa olisi pitänyt osoittaa vähemmän rakennusoikeutta.
- Kaavaa laadittaessa ei ole selvitetty, kuinka ylijäämämaat tullaan käsittelemään.
- Kaavaselostus ei täytä maankäyttö- ja rakennusasetuksen 25 §:n vähimmäisvaatimuksia.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää valituksen tutkimatta siltä osin kuin siinä on kysymys metsänhakkuiden sallimisesta ja maisematyöluvan myöntämisestä kaava-alueella. Hallinto-oikeus jättää niin ikään tutkimatta valittajan vastaselityksessä esittämät uudet valitusperusteet.

Muilta osin hallinto-oikeus on tutkinut asian.

Hallinto-oikeus hylkää valittajan esittämän kunnanhallituksen lausuntoa koskevan prosessiväitteen.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Valituksen kohteena olevalla kunnanvaltuuston päätöksellä ei ole ratkaistu metsänhakkuiden sallimista tai maisematyöluvan myöntämistä koskevaa asiaa. Edellä mainitut valitusperusteet on siten jätettävä tämän kaavavalitusasian yhteydessä esitettyinä tutkimatta.

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä. Kun valittaja on esittänyt vastaselityksessään edellä mainitut uudet valitusperusteet vasta valitusajan päättymisen jälkeen, ne on jätettävä hallinto-oikeudessa tutkimatta.

Ratkaisu tutkituilta osin

Kunnanhallituksen lausuntoa koskeva prosessiväite

Hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta lausunnon Pelkosenniemen kunnanhallitukselta. Kunnanhallitus on antanut pyydetyn lausunnon ja viitannut lausuntonaan kaavanlaatijan laatimassa vastineessa esitettyihin seikkoihin.

Viranomaiselta valituksen johdosta pyydetyn lausunnon tarkoituksena on valituksen kohteena olevan asian selvittäminen asian ratkaisemista varten. Kunnanhallitus päättää lausuntonsa sisällöstä, eikä asiassa ole toimittu virheellisesti sillä perusteella, että kunnanhallitus on lausunnossaan viitannut kaavanlaatijan vastineeseen. Hallinto-oikeus katsoo, ettei asiassa ole tarpeen pyytää kunnanhallitukselta uutta lausuntoa. Valittajan esittämä kunnanhallituksen antamaa lausuntoa koskeva prosessiväite on hylättävä.

Pohjakarttaa koskevat valitusperusteet

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54 a §:n (323/2014) 1 momentin mukaan asemakaavan tulee perustua maastoa kuvaavaan pohjakarttaan. Pohjakartan tulee olla yksityiskohtaisuudeltaan ja tarkkuudeltaan riittävä.

Mainitun pykälän 2 momentin mukaan asemakaavaa tai sen muutosta ei saa hyväksyä, jos pohjakartta ei ole yksityiskohtaisuudeltaan tai tarkkuudeltaan riittävä tai se on siinä määrin vanhentunut, ettei sitä enää voida käyttää kaavoituksen perustana.

Asiakirjoista ilmenee, että hyväksytyn asemakaavan pohjakartan vertailuaineistona on käytetty Maanmittauslaitoksen kiinteistötietojärjestelmän kiinteistöjaotusaineistoa (14.3.2024) sekä Maanmittauslaitoksen viimeisintä skannaus-, ilmakuvau- ja maastokartta-aineistoa. Kunnan suunnitteluinsinööri on hyväksynyt pohjakartan asemakaavan pohjakartaksi. Kunnanhallituksen valituksen johdosta antamassa lausunnossa on todettu, että pohjakartassa on suunnittelualueen itäosassa kuviorajan viivalla rajattu alue, jonka karttamerkkinä on vesikuoppa, eikä suunnittelualueella ole pysyvää vesialuetta. Hallinto-oikeus toteaa, ettei asiassa ole tullut ilmi sellaisia seikkoja, joiden perustella hyväksytty pohjakartta ei täyttäisi mainitussa lainkohdassa pohjakartalta edellytettuja vaatimuksia. Asemakaavan hyväksymistä koskeva päätös ei ole lainvastainen valittajan pohjakartan osalta esittämillä perusteilla.

Kaavan sisällöllinen lainmukaisuus valituksenalaisilta osin

Kaavasuunnittelun lähtökohtia ja kaavam muutoksen kuvausta

Pinta-alaltaan noin 0,9 hehtaarin suuruinen kortteli 397 koskeva suunnittelualue sijaitsee Pyhätunturin matkailukeskuksen palvelujen ydinalueella rajautuen lännessä ja pohjoisessa tiiviiseen matkailu- ja liikerakennuskantaan. Idässä alue rajautuu laajaan avosualueeseen. Suunnittelualue sijaitsee sen länsipuolella kulkevan Pyhätien varressa.

Kaavaselostuksen mukaan kaavoitettava alue on yksityisen omistuksessa ja kaavanmuutos on käynnistetty maanomistajan aloitteesta. Kaavanmuutoksen tarkoituksena on muuttaa kortteliin osoitettua käyttötarkoitusta siten, että alueelle voidaan toteuttaa päivittäis- ja käyttötavarakauppa. Muutoksen tavoitteena on Pyhän alueen matkailuyritysten ja sitä tukevien palveluyritysten edellytysten turvaaminen ja uusien yksityisten työpaikkojen määrän kasvattaminen.

Kunnanvaltuuston 27.10.2016 hyväksymässä Kultakeronkadun osayleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu matkailupalvelujen alueelle (RM), joka on varattu pääasiassa matkailutoimintaan, loma-asumiseen ja niihin liittyviin toimintoihin. Suunnittelualueen ympäristö Pyhätien itäpuolella on yleiskaavassa osoitettu matkailupalvelujen alueeksi, varastoalueeksi sekä pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi. Suunnittelualueen viereen Pohjantien länsipuolelle on osoitettu palvelujen ja hallinnon alue, joka on varattu pääasiassa matkailukeskuksen kokonaisuutta täydentäville ja keskustatoimintoja ympäröiviä alueita palveleville lähipalveluille.

Yleiskaavassa on Pyhätien varteen osoitettu liikennemelualueet (me 45 ja me 55). Melualueita koskevien määräysten mukaan asemakaavoituksessa ja rakennussuunnittelussa on otettava meluntorjunta huomioon.

Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan alueella voimassa olevassa 22.6.2006 hyväksytyssä Pyhätunturin osa-alueen A1 Kultakeron alueen asemakaavassa osoitetulla matkailua palvelevien rakennusten korttelialueella (RM-1). Asemakaavassa suunnittelualueen viereiset Pyhätien länsipuoleiset korttelit on osoitettu liikerakennusten korttelialueeksi (KL).

Hyväksytyssä asemakaavan muutoksessa kortteli 397 on osoitettu liikerakennusten korttelialueeksi (KL). Aluetta koskevan kaavamääräyksen mukaan sinne ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä. Mainitun korttelialueen länsiosaan on osoitettu ohjeellinen rakennusala ja ohjeellinen pysäköimispaikka. Rakennusalan Pyhätien puoleisten rakennuksen ulkoseinien sekä ikkunoiden ja muiden rakenteiden ääneneristävyyden liikennemelua vastaan on oltava vähintään 45 dBA. Rakennusoikeutta kortteliin on osoitettu 1800 kerrosalaneliömetriä.

Asemakaavamääräysten mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella kaikki jätevedet on johdettava viemäriverkostoon. Kiinteistönomistajan tai -haltijan tulee huolehtia jätevesien pumppauksesta, mikäli jätevesiä ei ole mahdollista johtaa suoraan yleiseen viemäriverkkoon. Rakennukset, pihatiet, autopaikat, kadut, ulkoilureitit ja teknisen huollon verkostot on rakennettava siten, että mahdollisimman vähän rikotaan maanpintaa, muutetaan sen tasoa tai kaadetaan puustoa. Tontin rakentamattomat osat on säilytettävä luonnontilaisina. Tontilla tulevat hulevedet on viivytettävä tontilla viivytysrakentein ja johdettava purkupaikkaan. Tontilla tulevista hulevesistä, puhtaita kattovesiä lukuun ottamatta, on erotettava öljy ja hiekka.

Kaavaratkaisulle esitettyjä perusteluja ja asiassa saatua selvitystä

Asemakaavaselostuksen mukaan matkailu vaatii myös kaupallisia palveluja, jotka ovat olennainen osa toimivaa matkailutoimintaa. Suunniteltu liikerakennus ja siihen tulevat toiminnot liittyvät erittäin läheisesti matkailuun ja matkailijoiden palveluun. Kaavanmuutoksen ei ole arvioitu olevan yleiskaavan periaatteiden ja tarkoituksen vastainen vaan niitä tarkentava.

Asemakaavaselostuksesta ilmenee, että suunnittelualueen maanomistaja on teettänyt rakentamista varten alueesta pohjatutkimuksen (PBM Geotekniikka, 20.4.2023). Alueelle on tehty 16 painokairausta, seitsemän häiriintyneiden maanäytteiden ottoa ja asennettu yksi pohjavesiputki. Tehtyjen pohjatutkimusten perusteella rakennuksen maavarainen perustaminen on alueella mahdollista tietyin reunaehdoin.

Kaavaselostuksesta ilmenee, että kaava-alueella ei juuri ole luonnontilaista aluetta, vaan se on käsiteltyä taajama-aluetta, jolta puusto on hakattu pois. Alueen ja sen ympäristön luonto-oloja on selvitetty aiempien kaavan laatimisen ja muutosten yhteydessä. Näiden selvitysten yhteydessä ei ole löytynyt erityisiä luonnonarvoja. Merkittävää muutosta perusasioihin ei ole tapahtunut. Nyt tehtävä kaavamuutos on vähäinen käyttötarkoituksen muutos, joten uusia selvityksiä ei ole katsottu tarpeellisiksi. Kaavaselostuksessa on arvioitu, että kaavan toteuttaminen ei vaikuta haitallisesti luonnonympäristöön.

Asemakaavaselostuksen mukaan kaava-alue ei ole pohjavesialuetta eikä sen lähellä ole vesistöjä. Lähin pohjavesialue sijaitsee kaava-alueen pohjoispuolella noin 500 metrin päässä. Kaavaselostuksessa on arvioitu, että kaavan toteuttamisella ei ole vaikutusta pohjavesialueeseen. Pohjavesialueen sijainti on esitetty kaavaselostuksen liitekartalla.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) kaavaluonnoksesta antaman lausunnon mukaan alueen luonne selviää esitetyistä valokuvista eikä alueelta tunneta huomionarvoisten eliölajien esiintymiä. Luonnonympäristön kannalta asemakaavamuutos ei ole erityisen merkittävä, eikä uusia selvityksiä ilmeisesti tarvita. ELY-keskus on kaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa todennut, että meluvaikutusta ei ole arvioitu maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n edellyttämällä tavalla. Melualue ja sen vaikutukset voidaan arvioida keskimääräisen liikennemäärän, raskaiden ajoneuvojen osuuden ja nopeusrajoituksen mukaisilla keskimääräisillä teoreettisilla arvoilla.

Asemakaavaselostuksen mukaan kaava-alueen kohdalla Pyhäntien keskimääräinen vuorokausiliikenne on noin 1 500 ajoneuvoa. Liikenteestä suurin osa on matkailukeskuksen aiheuttamaa. Lähivuosien aikana liikennemelu ja muut mahdolliset liikenteen tuomat haittavaikutukset eivät ole muutosalueella merkittäviä. Kaavaselostuksessa on kartalla esitetty Pyhäntien teoreettinen 55 dBA:n meluvyöhyke. Laskelman mukainen teoreettinen meluvyöhyke on hieman laajempi kuin Kultakeronkadun osayleiskaavassa esitetty melualue.

Oikeudellinen arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:n (254/2017) 1 momentin mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Pykälän 2 momentin mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 1 momentin mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n 1 momentin mukaan asemakaavaa laadittaessa on maakuntakaava ja oikeusvaikutteinen yleiskaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Saman pykälän 2 momentin mukaan asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palvelujen alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle. Rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä tulee vaalia eikä niihin liittyviä erityisiä arvoja saa hävittää.

Kaavaselostuksen mukaan kaava-alue ei ole pohjavesialuetta. Pohjavesialueen raja sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä kaava-alueesta. Asemakaavaa laadittaessa ohjeena olevassa yleiskaavassa ei ole pohjavesialueita koskevia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Kun otetaan huomioon kaava-alueen etäisyys pohjavesialueesta, kaava-alueen sijoittuminen Pyhätunturin matkailukeskuksen ydinalueelle melko tiiviisti rakennetulle alueelle, alueelle odotettavissa oleva rakentamisen määrä ja laatu sekä jätevesien käsittelyä ja hulevesiä koskevat asemakaavamääräykset, vaikutukset pohjaveteen on selvitetty riittävästi ja asemakaava täyttää tältä osin sille asetetut sisältövaatimukset. Hyväksy asemakaava ei ole pohjavesialueiden huomioon ottamisen osalta myöskään yleiskaavan vastainen.

Asemakaava-alueella rakennuspaikan sopivuus ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n mukaisesti asemakaavassa. Kaavaa laadittaessa tehdyn maaperätutkimuksen perusteella rakennuksen maavarainen perustaminen on korttelissa mahdollista. Asiassa ei ole tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella tehtyä tutkimusta voitaisiin pitää epäluotettavana. Asemakaava perustuu tältä osin riittäviin selvityksiin ja kortteli 397 sopii maaperältään kaavassa osoitettuun rakentamiseen. Asemakaavamääräyksellä on varmistettu tontin rakentamattomien osien säilyminen luonnontilaisina.

Kaavan mukaiselle korttelille 397 kohdistuu Pyhätien liikennemelua. Korttelin sijainti liikennemelualueella on kaavaa laadittaessa tunnistettu ja laskettu tien teoreettinen melualue. Liikennemelu on otettu kaavassa huomioon antamalla määräys rakennusalan Pyhätien puoleiselle sivulle sijoittuvien rakenteiden ääneneristävyydestä. Liikennemeluvaikutukset on selvitetty kaavaa laadittaessa riittävästi ja ne on otettu huomioon siten, että kaava täyttää tältä osin asetetut sisältövaatimukset.

Kaavaselostuksen mukaan suunnittelualue on käsiteltyä taajama-aluetta, jolta puusto on hakattu pois. Kaava-aineistoon ei sisälly asemakaavan muutosta laadittaessa tehtyä luontoselvitystä, mutta kaavaselostuksessa on arvioitu asemakaavan vaikutuksia luontoon ja luonnonympäristöön viittaamalla alueella aiemmin tehtyihin luontoselvityksiin. Suunnittelualueen luonnonoloista saatu selvitys huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että kaava-alueen luonnonarvoista on ollut saatavissa sellainen riittävä selvitys, että luonnonympäristön vaalimista koskevan kaavan sisältövaatimuksen täyttymistä on mahdollista arvioida. Asiassa ei ole tullut ilmi sellaisia seikkoja, joiden perusteella hyväksytyn kaavan voitaisiin katsoa olevan luonnonarvojen vaalimista koskevan sisältövaatimuksen vastainen.

Hyväksytyn asemakaavan laatimista on ohjannut Kultakeronkadun osayleiskaava. Valittaja on katsonut, että asemakaava poikkeaa sille asetettujen sisältövaatimusten vastaisesti yleiskaavasta, mutta ei ole tältä osin esittänyt pohjavesialueiden huomioon ottamisen lisäksi muuta seikkaa väitteensä perusteeksi. Näin ollen asiassa ei ole esitetty valitusperustetta, jonka perusteella voitaisiin katsoa, että yleiskaava ei ole ollut maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n 1 momentin ja 54 §:n 1 momentin mukaisesti ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

Hyväksytty asemakaavan muutos täyttää valituksenalaisilta osin sille asetetut sisältövaatimukset.

Johtopäätös

Kunnan yleiseen toimialaan kuuluu alueiden käytön suunnitteleminen, ja valtuusto voi päättää kaavan sisällöstä lain rajoissa. Hallinto-oikeus on edellä todennut, että asemakaavan muutos täyttää sille asetetut sisältövaatimukset. Asiassa ei ole esitetty sellaista selvitystä, jonka perusteella valtuuston voitaisiin asemakaavan muutoksen hyväksyessään katsoa käyttäneen harkintavaltaansa epäasiallisessa tarkoituksessa.

Valtuuston päätös ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastainen, eikä päätöksen kumoamiseen valituksen johdosta ole aihetta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 § 1 mom ja 81 § 2 mom 7 k
Maankäyttö- ja rakennuslain (nykyisin alueidenkäyttölaki) muuttamisesta
annetun lain (752/2023) voimaantulosäännös

Muutoksenhaku

Tämä päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen antopäivä näkyy päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Valituslupa, julkipano).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Laura Juntunen, Anne-Mari Keskitalo ja Minna-Greta Martti.

Esittelijä

Jonne Rajanti

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	valittaja, asiointipalvelun kautta tavallinen sähköinen tiedoksianto
	Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
Jäljennös maksutta	Pelkosenniemen kunnanhallitus, sähköpostitse Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue, sähköpostitse
Tiedoksi tilastollista seuranta varten	Ympäristöministeriö
Oikeudenkäyntimaksun peruste	Tuomioistuinmaksulaki Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU

Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
 - 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
 - 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.
- Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettuviranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitetun oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1020/2024)

Valituslupa, julkipano